

**DEVELOPMENT OF POLYTHIOPHENE/ZEOLITE COMPOSITES AS H₂
SENSOR**

Kanuengnit Thuwachaosuan

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
The Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University
in Academic Partnership with
The University of Michigan, The University of Oklahoma,
Case Western Reserve University and Institut Français du Pétrole

2006

ISBN 974-9937-89-9

Thesis Title: Development of Polythiophene/Zeolite Composites as H₂ Sensors
By: Kanuengnit Thuwachaosuan
Program: Polymer Science
Thesis Advisors: Assoc. Prof. Anuvat Sirivat
Prof. Johannes W.Schwank
Asst. Prof. Ratana Rujiravanit

Accepted by the Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University, in partial fulfilment of the requirements for the Degree of Master of Science.

Nantaya Yanumet
..... College Director
(Assoc. Prof. Nantaya Yanumet)

Thesis Committee:

Anuvat Sirivat
.....
(Assoc. Prof. Anuvat Sirivat)

Ratana Rujiravanit
.....
(Asst. Prof. Ratana Rujiravanit)

Johannes W. Schwank
.....
(Prof. Johannes W.Schwank)

Sujitra Wongkasemjit
.....
(Assoc. Prof. Sujitra Wongkasemjit)

Thirasak Rirksomboon
.....
(Assoc. Prof. Thirasak Rirksomboon)

ABSTRACT

4772006063: Polymer Science Program
Kanuengnit Thuwachaosuan: Development of
Polythiophene/Zeolite Composites as H₂ Sensor
Thesis Advisors: Assoc. Prof. Anuvat Sirivat, Asst. Prof. Ratana
Rujiravanit and Prof. Johannes W.Schwank 157 pp.
ISBN 974-9937-89-9

Keywords: Polythiophene/Gas sensor/Conductive Polymer/ZeoliteL, Zeolite
Mordenite, Zeolite Beta

Poly(3-thiopheneacetic acid), P3TAA, was chemically synthesized via an oxidation polymerization and doped with perchloric acid to improve its conductivity. Using P3TAA as the matrix, composites were fabricated with zeolites through dry mixing and their interaction with H₂ was investigated. Zeolite L (L), Mordenite (MOR) and Beta (BEA) were chosen in our study. The electrical conductivity sensitivity toward H₂ was investigated for the effects of zeolite type, zeolite content, cation type, and cation concentration. The negative electrical conductivity response and sensitivity appeared when exposed to H₂. The weaker interaction exists between H₂ and the polaron or the bipolaron species than the interaction between N₂ and the active sites of Pth_200:1. At 20 %v/v of L, MOR and BEA dispersed in the P3TAA matrix, the electrical conductivity sensitivity increased with decreasing Al content due to the reduced interaction with H₂ and the greater interaction between H₂ and the active sites on the polymer chain. The higher electronegativity and smaller ionic radius of Li⁺ loaded in MOR caused the lowering of electrical conductivity sensitivity than those of Na⁺ and K⁺. Na⁺ was loaded in zeolite L at 0, 10, 20, 30 and 50 mole%, the electrical conductivity sensitivity increased with increasing Na⁺ content up to 30 mole% and decreased beyond that. For the effect of zeolite content, 20 %v/v of MOR composite possesses the highest sensitivity values. The reduction of sensitivity values from 20 to 50 %v/v arises from the diminishing active sites available for the interaction between H₂ and the polaron or the bipolaron species.

บทคัดย่อ

นางสาว คณิงนิจ ชูระชาวสวน : การปรับปรุงความสามารถในการตรวจวัดปริมาณไฮโดรเจนก๊าซของพอลิไทโอฟีนอะซีติกแอซิดโดยการผสมกับซีโอไลต์ (Development of Polythiophene/Zeolite Composites as H₂ Sensor) อ. ที่ปรึกษา: รศ.ดร. อนุวัฒน์ ศิริวัฒน์ รศ.ดร. รัตนา รุจิระวะนิต และ ศ.ดร. โจษานเนส คับบลิท ชวงค์ 157 หน้า ISBN 974-9937-89-9

พอลิไทโอฟีนอะซีติกแอซิดถูกสังเคราะห์ขึ้นโดยวิธีพอลิเมอร์ไรเซชันแบบออกซิเดชัน และเพิ่มความสามารถทางการนำไฟฟ้าด้วยการเติมกรดไฮโดรคลอริก เพื่อปรับปรุงความสามารถทางการนำไฟฟ้าของพอลิไทโอฟีน พอลิไทโอฟีนผสมกับซีโอไลต์ด้วยการบดผสม โดยมีพอลิไทโอฟีนเป็นเมทริกซ์ เพื่อใช้ในการทดลองตัวจับวัดก๊าซไฮโดรเจน ความว่องไวของการตรวจจับก๊าซไฮโดรเจน โดยการสังเกตความสามารถทางการนำไฟฟ้า เมื่อมีปัจจัยของชนิดซีโอไลต์ ปริมาณของซีโอไลต์ ชนิดของแคทไอออน และปริมาณของแคทไอออนเข้ามาเกี่ยวข้อง การตอบสนองและความว่องไวของการนำไฟฟ้าเมื่อเปรียบเทียบกับค่าที่วัดได้ในก๊าซไนโตรเจนกับก๊าซไฮโดรเจนแล้วมีค่าเป็นลบ เนื่องมาจากการกระทำต่อกันเพียงเล็กน้อยระหว่างก๊าซไฮโดรเจนกับประจุบวกบนสายโซ่ของพอลิไทโอฟีน ซึ่งมีการกระทำต่อกันน้อยกว่าในกรณีของก๊าซไฮโดรเจนที่อัตราส่วนของซีโอไลต์ 20 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร ค่าความว่องไวต่อการนำไฟฟ้ามีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อปริมาณอะลูมิเนียมในซีโอไลต์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีการกระทำระหว่างก๊าซไฮโดรเจนกับประจุบวกบนสายโซ่พอลิไทโอฟีนมากขึ้น ลิเทียมแคทไอออนในซีโอไลต์มอดิไนท์มีค่าความสามารถในการดึงอิเล็กตรอนและมีขนาดเล็กกว่าโซเดียมและโพแทสเซียมแคทไอออน เป็นสาเหตุให้ค่าความว่องไวในการนำไฟฟ้ามีค่าลดลง ปริมาณโซเดียมแคทไอออนที่มากขึ้นในซีโอไลต์แอล ทำให้ค่าความว่องไวในการนำไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ค่าความว่องไวในการนำไฟฟ้าเมื่อผสมซีโอไลต์มอดิไนท์ 20 % โดยปริมาตรมีค่าสูงที่สุด การลดลงของความว่องไวในการนำไฟฟ้าที่ 20 ถึง 50 % โดยปริมาตร เนื่องมาจากการลดลงของประจุบวกบนสายโซ่พอลิไทโอฟีน

ACKNOWLEDGEMENTS

The author is grateful for the scholarship and partial funding of the thesis work provided by Postgraduate Education and Research Programs in Petroleum and Petrochemical Technology (PPT Consortium).

The author gratefully acknowledges Assoc. Prof. Anuvat Sirivat who is her advisor, for several enlightening suggestions, discussions, and problem solving throughout the course of his work. She would like to thank Prof. Johannes W.Schwank for being an advisor.

She would like to express her sincere appreciation to Dr. Sujitra Wongkasemjit and Prof. Teerasak for being on her thesis committee.

Special thanks are due to Ms. Datchanee Chotpattananont, Mr. Toemphong Puvanattvattana and Mr. Puripong Totsatitpisan for their various suggestions and discussion on this work and the oral presentations.

She would like to thank The Petroleum and Petrochemical College's staffs for the instrumental analysis teachings.

Finally, she would like to take this opportunity to thank all her friends for their friendly helps and suggestions. She is also greatly indebted to her parents and her family for their support, love, and understanding.

TABLE OF CONTENTS

	PAGE
Title Page	i
Abstract (in English)	iii
Abstract (in Thai)	iv
Acknowledgements	v
Table of Contents	vi
List of Tables	ix
List of Figures	x

CHAPTER

I	INTRODUCTION	1
II	LITERATURE SURVEY	4
	2.1 Conductive Polymer	4
	2.2 Semiconductor Model	5
	2.3 Concept of Doping	7
	2.4 Polythiophene	9
	2.5 Zeolite	11
	2.6 Applications of Zeolite	13
	2.7 Polythiophene Synthesis and Derivatives	14
	2.8 Polythiophene as Gas and Chemical Sensors	16
	2.9 Other applications of polythiophene	18
	2.10 Conductive Polymer as Gas sensor	19
	2.11 Zeolite for Gas Sensor Application	19
	2.12 Conductive Polymer/Zeolite Composite	20

CHAPTER	PAGE
III EXPERIMENTAL	22
3.1 Materials and Instruments	22
3.2 Experimental Methods	23
3.2.1 Polymerization Procedure	23
3.2.2 Doping of Polythiophene	25
3.2.3 Ion Exchanged Zeolite	25
3.2.4 Preparation of Composite	25
3.2.5 Characterization	26
IV POLYTHIOPHENE/ZEOLITE COMPOSITES AS H₂ SENSOR	32
Abstract	32
Introduction	33
Experimental	34
Results and Discussion	40
Conclusions	46
Acknowledgements	47
References	49
V CONCLUSIONS	58
REFERENCES	59
APPENDICES	65
Appendix A FT-IR spectrum of Undoped and Doped poly(3-thiopheneacetic acid)	65
Appendix B The TGA thermogram of Undoped and Doped poly(3-thiopheneacetic acid)	67
Appendix C UV-Visible Spectrum of Undoped and Doped poly(3-thiophene acetic acid)	69

Appendix D	Determination of Particle sizes of Undoped and Doped poly(3-thiophene acetic acid)	71
Appendix E	¹ H-NMR of Undoped and Doped poly(3-thiophene acetic acid)	77
Appendix F	Determination Crystallinity of Undoped and Doped poly(3-thiopheneacetic acid) and Structure of Zeolite L, Mordenite and Beta by using X-ray diffraction	82
Appendix G	Calculation of Doping Level of Poly (3-thiopheneacetic acid)	88
Appendix H	Identification Morphology of Materials by SEM	89
Appendix I	Determination of the Correction Factor (K)	94
Appendix J	Conductivity Measurement of Undoped and Doped Poly(3-thiopheneacetic acid)	99
Appendix K	Density Measurement of Poly(3-thiopheneacetic acid) and Zeolite	106
Appendix L	Determination the Amount of Cation in Zeolite by Atomic Adsorption Spectrophotometer	108
Appendix M	Determination Surface area and Pore size of Zeolite by BET	112
Appendix N	Sensitivity Measurement	115
Appendix O	The Interaction between Pth, L, MOR, BEA and H ₂ by FTIR	149
Appendix P	Temperature Program Desorption (TPD)	155
	CURRICULUM VITAE	157

LIST OF TABLES

TABLE		PAGE
CHAPTER IV		
1	Modification and unmodified zeolite MOR and L and the amount of the cations present as determined by AAS	51
2	The electrical conductivity, response and sensitivity of Pth_200:1/zeolite composites	52

LIST OF FIGURES

FIGURES	PAGE
CHAPTER II	
2.1	Intrinsically Conducting Polymers. 4
2.2	Schematic diagram of the band structure of metals, semiconductors, and insulators. 6
2.3	Schematic diagram neutral, polaron, bipolaron state. 9
2.4	Structure of polythiophene. 10
2.5	Structure of polythiophene derivatives. 11
2.6	Schematic diagram of p-Type doping of polythiophene. 12
2.7	Zeolite framework structure as the tetrahedral. 12
CHAPTER III	
3.1	Synthesis route of poly(3-thiopheneacetic acid). 24
3.2	Conductivity detectors with gas chamber. 29
CHAPTER VI	
1	The morphology of polythiophene particles, Zeolite powders and polythiophene/Zeolite composites. 53
2	TPD profiles of H ₂ adsorbed of L, MOR and BEA. 54
3	Specific conductivity of Pth_200:1/MOR with various cation type when exposed to H ₂ . 54
4	Specific conductivity of Pth_200:1/MOR with various cation type after evacuating H ₂ and exposed to N ₂ . 55
5	Proposed mechanism of the H ₂ -Pth_200:1 interaction. 55
6	FTIR spectra of Pth_200:1: before, expose and after expose with H ₂ . 56
7	The electrical conductivity sensitivity of Pth_200:1 mixed with Zeolite L with various cations concentration, 0, 15, 20,

FIGURES**PAGE**

	30 and 50 mole% at 20%v/v	56
8	The electrical conductivity sensitivity of Pth_200:1 mixed with Zeolite Mordenite at various zeolite content: 0, 10, 20, 30, 40 and 50%v/v	57